

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге

Назив предмета: Здравствена психологија

Наставници: Татјана З. Крстић, Валентина Д. Шобот

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета:

Студенти ће стећи знање о значају везе између психологије и медицине, као и о улози психолошких конструката у подручју здравствене делатности. Овладаће знањима о утицају психолошких фактора и значају стреса у настанку психосоматских обољења. Такође ће стећи знања о начинима превладавања стреса и управљања болом. Биће упознати и са савременим тенденцијама интердисциплинарног повезивања (нпр. психоневроимунологија, психоонкологија). Овладаће знањем које ће им омогућити да препознају синдром изгарања на послу, уз стратегије за његово превазилажење.

Исход предмета

Очекује се да након похађања овог предмета студент буде способан да:

- познаје и разуме одређење здравствене психологије и теоријске моделе на којима почива (биомедицински; психосоматски, биопсихосоцијални модел).
- разуме психолошке аспекте здравља и болести,
- препозна различите психолошке реакције на симптом, болест и значај тражења стручне помоћи и социјалне подршке,
- разуме улогу стреса у настанку психосоматских болести и начинима превладавања стреса,
- препозна улогу персонолошких чинилаца у доживљају и управљању болом (у акутним и хроничним болним стањима),
- разуме психолошке аспекте тешких болести и терминалних стања (канцер, СИДА итд.),
- разуме концепте здравствене психологије у различитим периодима живота (детењство, адолесценција, одрасло и старије животно доба),
- разуме психолошке аспекте хоспитализације код пацијената различитих животних доби,
- разуме и препозна феномен изгарања на послу.

Садржај предмета

Теоријска настава

Дефинисање здравствене психологије (биомедицински, психосоматски и биопсихосоцијални модел). Стресогени животни догађаји.

Превладавање стреса и социјална подршка. Психосоматске болести (астма, гојазност, болести зависности, артритис, дијабетес, психогено услојене главобоље, срчана болест и хипертензија, иритабилни колон, итд.). Синдром хроничног умора. Доживљај и управљање болом. Здравствена психологија у различитим периодима живота (детењство, адолесценција, одрасло и старије животно доба). Психоневроимунологија. Психосоцијална онкологија. Плацебо. Синдром изгарања на послу.

Практична настава

Здравствено понашање и промена, као и механизми превладавања и суочавање са болешћу. Разумевање односа стреса и болести. Психолошки приступ и интервенције у раду са пацијентима оболелим од различитих хроничних и акутних болести. Менаџмент/управљање болом (психолошки третман бола). Разумевање односа пацијента и здравственог радника. Упознавање са принципима успостављања здравствених навика у различитим животним добима. Фактори који утичу на развој здравих навика и стила живота. Однос социјалне подршке и здравља. Преглед модела и стратегија промоције здравственог понашања које је усмерено на смањење здравствених проблема. Препознавање симптома синдрома изгарања и усвајање метода за његово превазилажење.

Литература

Обавезна литература

1. Биро М, Мухић Љ, Ђуровић Д, Новаков И, Крстић Т, Дукић О. Здравствена психологија. Београд: Центар за примењену психологију, 2023. (одабрана поглавља)
2. Хавелка Мештровић А, Хавелка М. Здравствена психологија: Психосоцијалне основе здравља. Јастребарско: Наклада Слуп, 2020. (одабрана поглавља)

Допунска литература

1. Худек-Кнежевић Ј, Кардум И. Стрес и тјелесно здравље. Јастребарско: Наклада Слуп, 2005.

2. Бергер Д. Здравствена психологија. Београд: Друштво психолога Србије, 1997.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15
------------------------------------	------------------------------	------------------------------

Методe извођења наставе

Предавања, интерактивна настава, прикази и анализе студија случајева, семинарски рад, консултације

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност и присуство у току предавања	10	писмени испит	60
активност и присуство на практичној настави	10	усмени испит	
колоквијум-и	20		
семинар-и			